

Fajčenie ako determinant zdravia, vplyv fajčenia tabaku na orálne zdravie

Viktória Dingová
Tereza Trnková
2. ročník DEHY

Čo je to tabak?

Je to druh rastlín z čeľade
ľuľkovité.

Listy- nikotín, kyselina
jablčná, kyselina citrónová,
chlorofyl

Nicotiana affinis a *Nicotiana
sanderae*

Kvety- vonné látky
pre kozmetický priemysel

Čína, India, Brazília, Malawi,
Zimbabwe, Kamerun

Čo je to fajčenie?

Fajčenie je vdychovanie a vydychovanie dymu z tlejúceho tabaku.

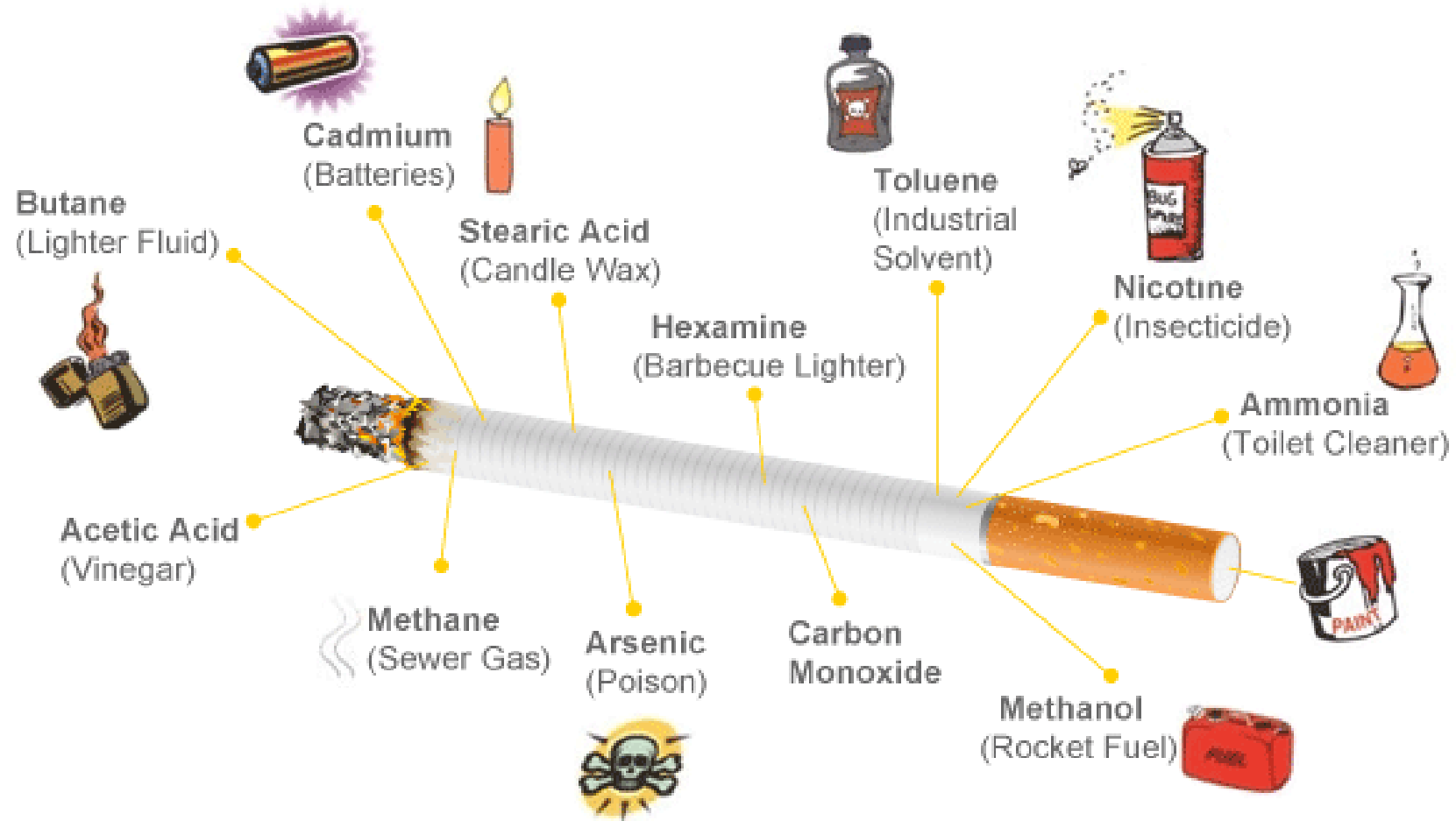
CIGARETA
je zo sušených jemne
posekaných tabakových listov
zakrútených do papiera spolu s
aditívami. Súčasťou je filter.

CIGARA
celé zakrútené listy tabaku.

What's in a cigarette?

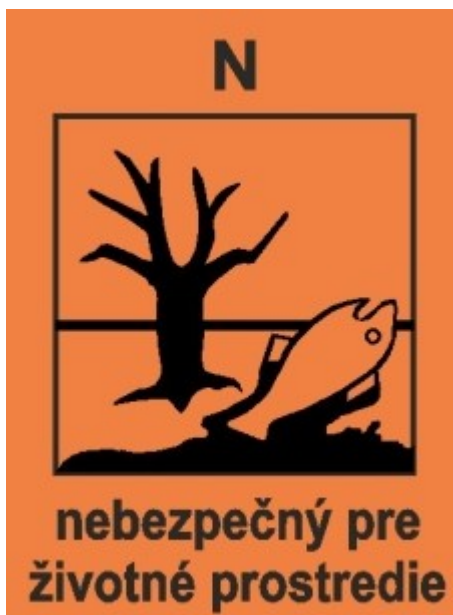
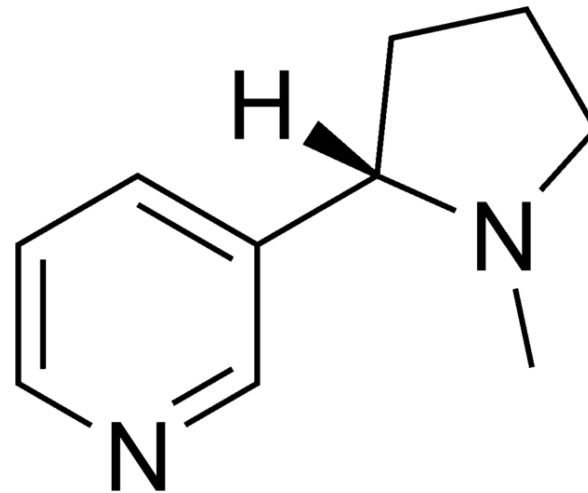
Čo je to nikotín?

Nikotín je vysoko návyková droga, ktorá sa legálne používa na celom svete.

5% tabakového listu obsahuje nikotín.

Je bezfarebný a v prirodzenom stave sa vyskytuje ako tekutý alkaloid.

Okamžitá smrteľná dávka je 50-60 mg (15-20 cigariet).

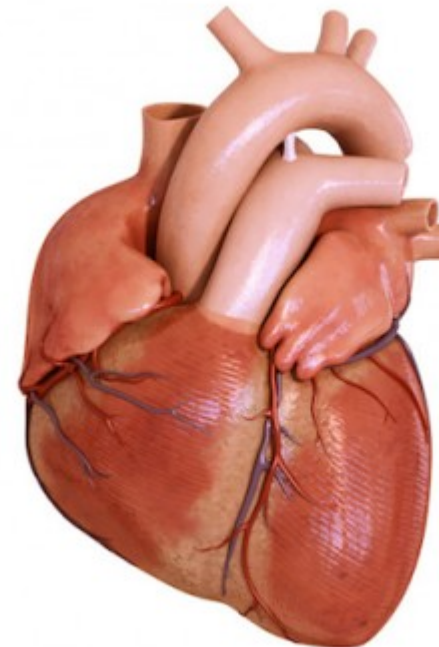

Účinky nikotínu na organizmus!!!

- ↑ aktivita tráviaceho traktu (hladká svalovina)
- ↑ produkcia slín
- ↑ produkcia tráviacich štiav

- zvyšuje krvný tlak
- zrýchľuje činnosť srdca
- vzácnne môže spôsobiť srdcovú arytmiu
- sťahuje cievy a ↓ obranyschopnosť

Účinky nikotínu na organizmus!!!

- ↑ syntéza endorfínov

- ↑ potenie

- stiahnutie zorníc pri dlhodobom užívaní

Účinky fajčenia na organizmus!!!

- vznik karcinómov (plúca, hrtan, hltan, jazyk, mandle...)

- zníženie pružnosti a hydratácie kože - starnutie

- ↑ pravdepodobnosť vzniku vrodených vývojových väd a nízka pôrodná hmotnosť

- Ateroskleróza → CMP a IM

Prejavy fajčenia v ústnej dutine

pigmentácia skloviny

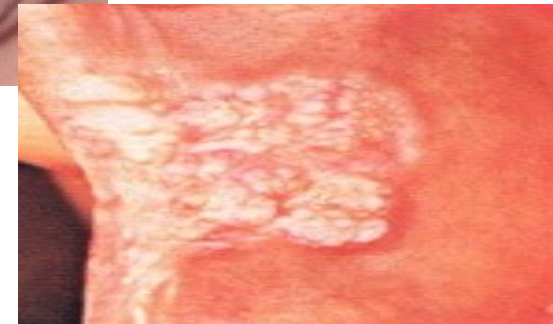
rakovina

gingivitída

parodontitída

implantitída

plesňové ochorenia
(leukoplakia, Lichen
planus, kandidóza)

Prečo prestať fajčiť?

Ako reaguje organizmus na koniec fajčenia?

Po 20 minútach: Krvný tlak a pulz sa vráti k normálu, teplota rúk a nôh sa vráti k normálu

Po 8 hodinách: Hladina CO v krvi klesne k normálu, vráti sa normálna hladina kyslíka

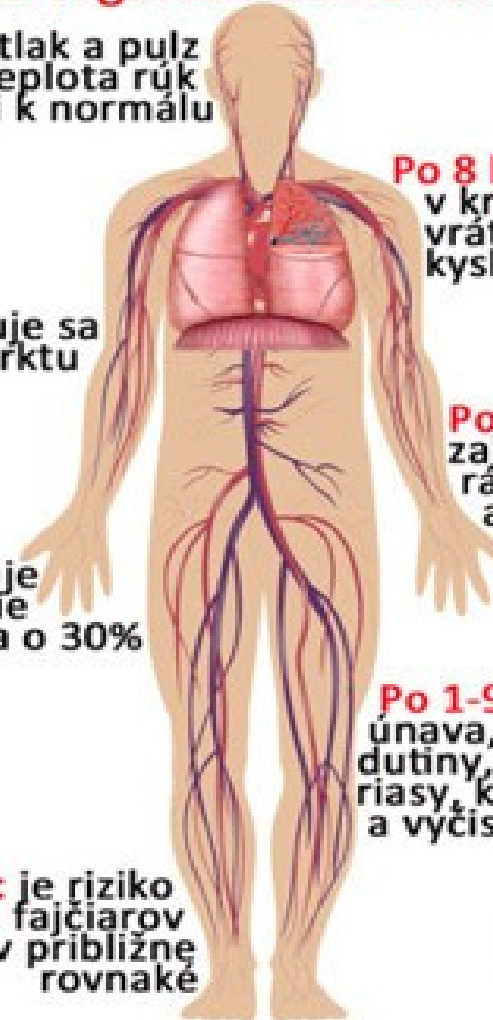
Po 24 hodinách: Znižuje sa pravdepodobnosť infarktu

Po 48 hodinách: Nervové zakončenia opäť začínajú rásť, zlepšuje sa chuť a čuch, lepšie sa chodí

Po 2 týždňoch: zlepšuje sa krvný obeh, funkcie pľúc sa zlepšia o 30%

Po 1-9 mesiacoch: ustúpi kašeľ, únava, dýchavičnosť, uvoľní sa dutiny, v pľúcach opäť začnú rásť riasy, ktoré znížia riziko infekcie a vyčistia pľúca

Po 10 rokoch: je riziko rakoviny u fajčiarov a nefajčiarov približne rovnaké

Štatistika

Vo svete fajčí zhruba 1,1 mld. ľudí, 80% z nich žije v krajinách s nízkymi a strednými príjmami.

V porovnaní s inými štátmi je podiel fajčiarov v Českej republike stále vysoký a s ročnou spotrebou cigariet sa radí Česká republika medzi prvé štyri štáty v Európe, a to medzi Poľsko, Maďarsko a Rusko (URL4).

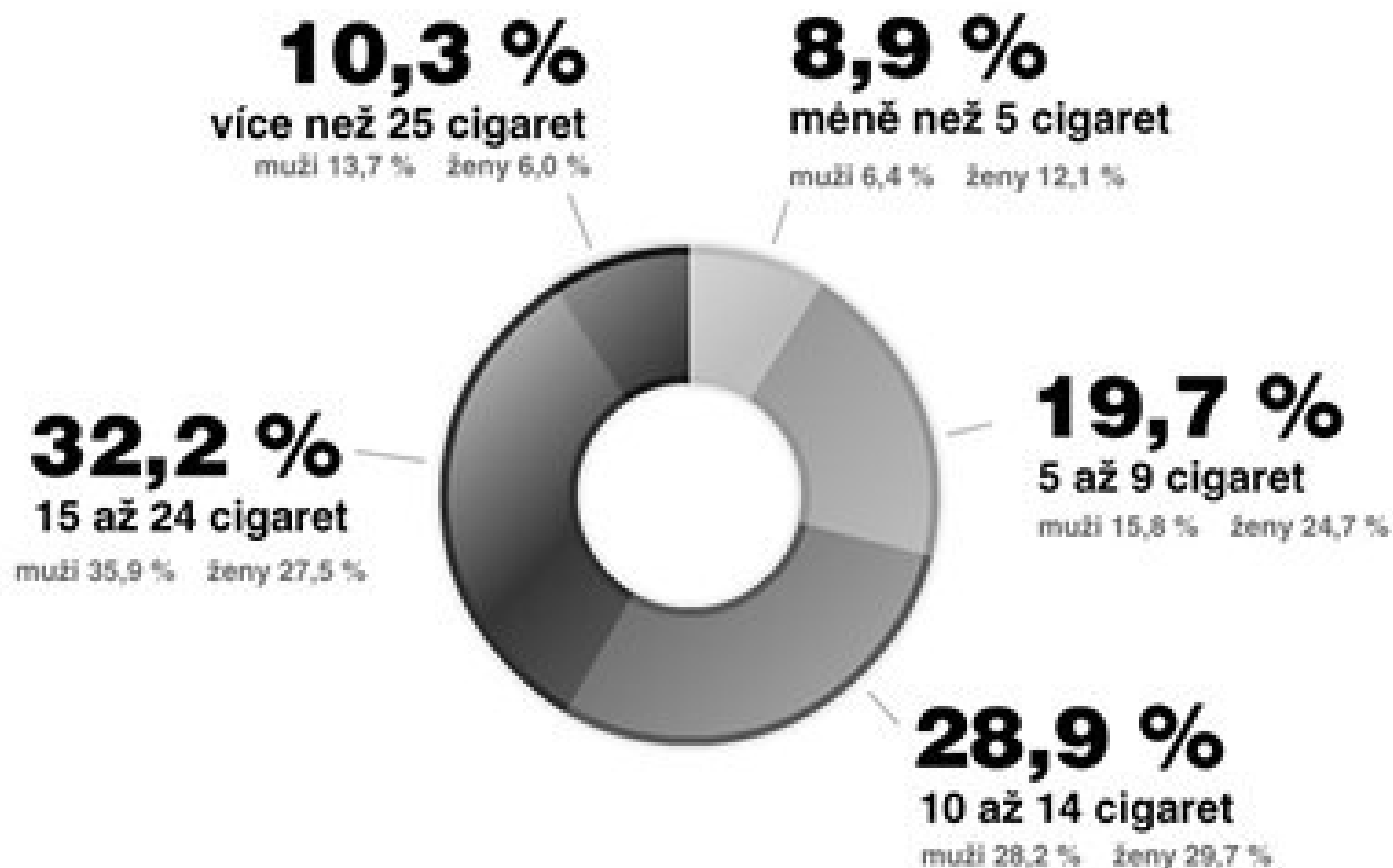
V Českej republike je okolo 2,5 miliónov fajčiarov. Medzi ľuďmi staršími ako 18 rokov tvoria fajčiari približne 26 %, u ľudí nad 15 rokov je to skoro 30 %. Zatiaľ čo u dospelých počet fajčiarov pomaly klesá, stúpa oblúba fajčiť medzi mladými ľuďmi vo vekovej skupine 15 až 18 rokov. Je to skoro 50 % mladých, hlavne dievčat.

Table: Smoking prevalence in Czech republic (%)

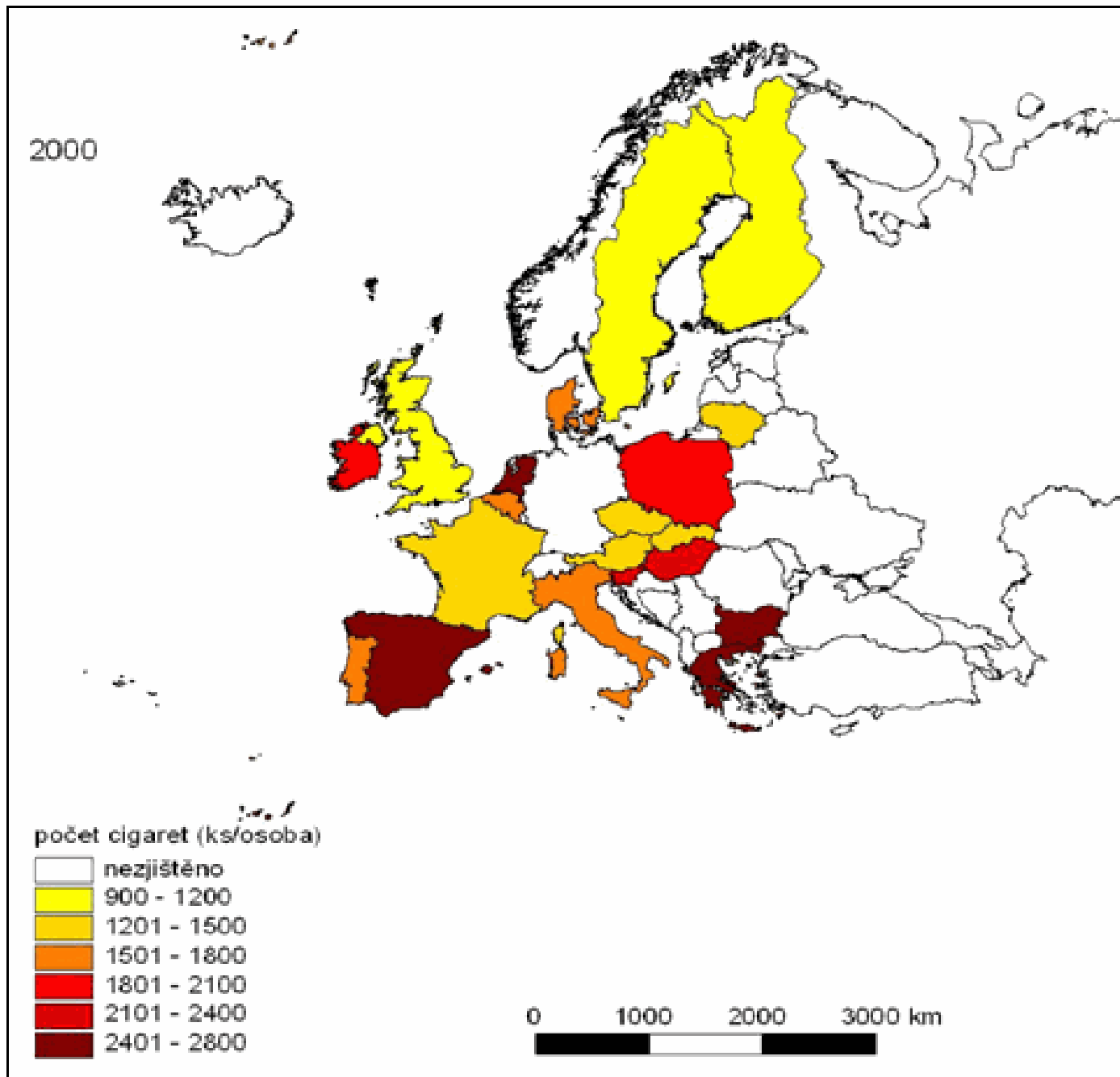
Prevalence		Male	Female	Total	Year	Definition
Adults		26,8	12,7	19,5	2000	daily smokers; age: 16+ years. Source: Sovinova, H., Sadilek P., Csemy, L. Trends of smoking prevalence in the Czech adult population in 1997 – 2002. National Institute of Public Health
Young people	13 yrs	13,7	8,6	11	2001-2002	tobacco smoking at least once a week. Souce: Health Behavior in School-aged Children: a WHO cross-national study (HSBC), 2002. Unpublished report.
	15 yrs	28,7	30,6	29,7		
	13 yrs	12,4	13,2		2001	smoking cigarettes at least once a week. Source: Global Youth Tobacco Survey (GYTS)
	15 yrs	30	32,8			

Kolik kuřáci vykouří cigaret v průměru za den

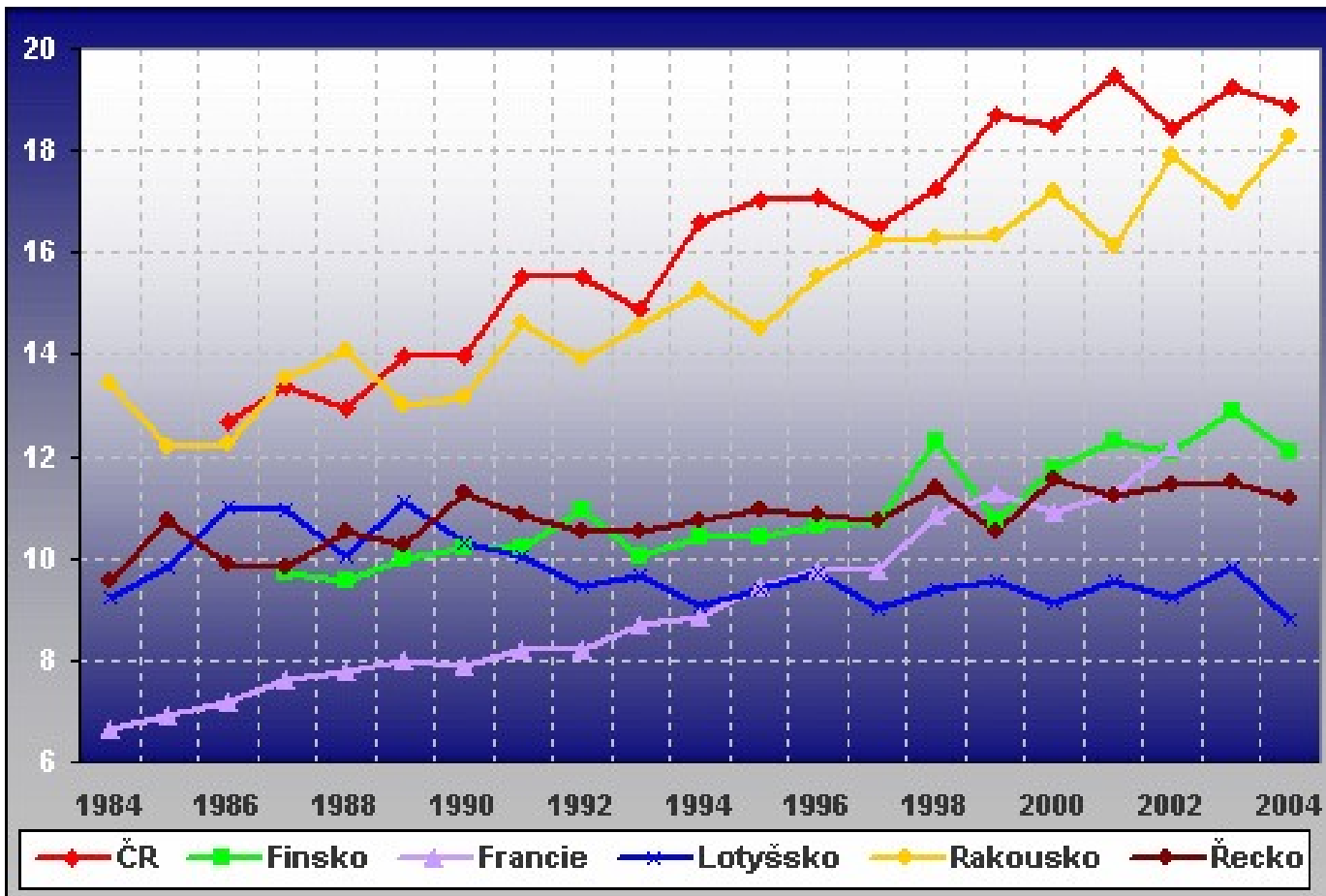
Zdroj: Státní zdravotní ústav

Graf 1: Počet cigariet skonzumovaných v Európskej únii na osobu za rok

Graf 6: Štandardizovaná miera úmrtnosti na zhubný novotvar hrtanu, priedušnice, priedušiek a pľúc u žien v rokoch 1984-2004.

Zdroj: European mortality database, 2007

Zdroje

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Tab%C3%A1k#Fotografie>
- http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=530
- http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=261
- http://zpravy.idnes.cz/studie-o-koureni-a-tabaku-0hc-/domaci.aspx?c=A130726_123907_domaci_hv
- http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0006/68118/E80607.pdf?ua=1
- https://is.muni.cz/th/78400/prif_m/dipl_prace.txt
- https://sk.wikipedia.org/wiki/Faj%C4%8Denie_a_vplyv_na_zdravie

Ďakujeme za pozornost !!!

